

UNDERSÖK, GRANSKA OCH ANVÄND DIGITALA KÄLLOR | ÅK 7-9

Vad är upphovsrätt?

Lektionen är en introduktion till begreppet upphovsrätt.

1

Googla efter bilder på superhjältar

Arbeta i par. Använd Googles söktjänst och bildgoogla på "Superhjältar". Svara på frågorna.

1. Vilka bilder får ni upp vid er sökning?
2. Vilka av bilderna får du använda i ett arbete i skolan?
3. Vilka bilder får ni använda på skolans webbsida?
4. Får ni använda bilderna på era sociala medieplattformar (Instagram, Snapchat, Facebook med flera)?
5. Hur vet du om du får använda en bild? Förklara!

2

Upphovsrätt - så fungerar det

Titta på [filmen](#)¹ om upphovsrätt och svara frågorna.

1. Vad innebär upphovsrätt?
2. Vad krävs för att något ska skyddas av upphovsrätten?
3. Hur länge gäller upphovsrätten för något som du har skapat?
4. Vilka rättigheter har upphovspersonen till det som hen har skapat?
5. Vad krävs för att du ska få använda material som är skyddat av upphovsrätten?
6. Vilken fri användning finns det enligt upphovsrätten?

3

Jag hittade en bild på nätet...

Använd infografiken "Jag hittade en bild, får jag använda den?"¹ för att ta ställning till vilka bilder från internet som du får använda. Motivera dina svar.

Vilka bilder har du rätt att använda eller sprida på internet?

- en bild av Sveriges statsminister som du har Googlat fram.
- en bild av din lärare som du själv har tagit.
- en bild av dig som din kompis har tagit.
- en bild av skolan som finns på kommunens hemsida.
- en bild av Stockholm som du hittar på Wikimedia.

4

Hur hittar du fria bilder?

Läs artikeln [Hur hittar du bilder som är fria att använda?](#)¹ och svara på frågorna.

1. Vilka tjänster kan du använda för att hitta bilder via CC Search?
2. Hur gör du om du vill hitta Creative Commons bilder via Google Sök?
3. Finns det några fria bilder på Wikimedia som handlar om din hemort? Hur får du använda dem?

5

Sammanfatta

Diskutera upphovsrättens för- och nackdelar tillsammans. Använd frågorna som stöd.

1. Vad innebär de rättigheter man får med upphovsrätten?
2. Om upphovspersonen har rättigheter, vilka skyldigheter har då användaren?
3. Vilka friheter finns runt upphovsrätten?
4. Ta ställning för upphovsrätten - vilka är de tre främsta skälen till att upphovsrätten behövs?
5. Ta ställning mot upphovsrätten - vilka är de tre främsta skälen till att upphovsrätten inte borde finnas?